

Çocukluk Yılları ve Eve Özlem

Çoğu kez geri dönmek isteyip de dönemediğimiz yıllardan bahsediyorum. Bazen iyi, bazen de kötü tat bırakan o çocukluk yıllarından. İnsanın hayatına olumlu-olumsuz yönler çizen ve geleceği şekillendiren o güçlü yıllar...

O yıllara dönüş mümkün olmasa da, o yılları bütün tazeliğiyle yaşamak ve yaşatmak, kendini bulma, kendini yönetme yolculuğunda insana tarifi imkânsız katkılar sunduğunu düşünüyorum.

Bu amaçla zaman elverdikçe, imkân buldukça, çocukluğumun geçtiği, koştuğum, oynadığım, büyüdüğüm Midyat'ın sokaklarında yürümeyi çok severim. Düşüncelerimi eskilere götüren, anıları tazeleyen bu durum -benim için- dinlendirici bir aktivite gibidir. Etrafımda halkalanan çocukluk anılarıyla dünyanın dört bir tarafına dağılan çocukluk arkadaşlarımı yâd ederken, tekrar o yıllara dönmüş gibi oluyorum. Kahredici ve dehşetengiz savrulmalar yaşıyorum. Onlara duçar oluyorum. Midyat'ın kadim tarihini derinden hissederken, çocukluğumun geçtiği o sokaklarda tanıdığım insanlarla adeta yarenlik ediyorum. Hoş vakit geçirmiş gibi oluyorum. Kısacası, çocukluğun anıları tazeleniyor, o anıların etrafımda halkalandığını hissediyorum.

Birkaç hafta önce Midyat sokaklarında yine böylesi tefekkür dolu bir yürüyüş yaparken, Beth Aho familyasına mensup rahmetli dedem İbrahim Soysal'a ait evin yanından geçtim. Evin restore edilmekte olduğunu görünce, içeriye daldım. Dama çıktım. 4-5 yaşında iken o damda çekilmiş kişisel bir resmimi hatırladım. Elli yıl sonra aynı yerde (o damda) ikinci bir resim çekmenin heyecanını yaşadım. Çünkü çocukluğum o evde geçmiş ve o evde büyümüştüm. Ancak uzun zamandır o eve hiç uğramamıştım.

Üçüncü sahibi ve aynı zamanda mahalle arkadaşı olan değerli Nuri Ergin (Beth Şanne) tarafından restore edilen o eski evi gezerken karmaşık duygular yaşadım. Çocukluk anılarının tazelendiği ve canlandığı bir gündü. O gün, evi gezerken hem hüznümlendim, hem sevindim.

Zira bizim kültürde “EV” kelimesi yaşadığımız evden ziyade yuva, sıla demektir. Kendimizi oraya ait hissettiğimiz, sevdiklerimizin bizi beklediği, daima özlediği o huzurlu, güvenli mekândır EV.

Mistik anlamda EV, insanın ruhudur. Dolayısıyla ev, en hakiki yuvadır. İnsanın ruhen rahatlığı mekândır. Rüyalarında gördüğü yerdir. Huzurunu özlediği diyardır. İnsanı yaşatan o diyarın özlemidir. O özlemin sızısıdır. O sızının derdidir. İnsanı yeni doğumlara çıkararak o derttir. O dert insanı yorar. Ancak o dert insanı yontar. Hasret diyarına kavuşmak için o dert insana azık olur.

O dert insanı içsel yolculuğa çıkarır. Etkisi de, şifası da o dert için çıkılan içsel yolculuktur. O yolculuğun duraklarındadır. O yolculuğun dinginliğindedir. Vuslat için o yolda kalınmalıdır. O yolda yürünmelidir. Her durakta bir meziyet, her adımda bir anlam bulunmalıdır. Vakit dolana kadar o yolda kalınmalıdır.

Esas olan yolda olmak ve yolda kalmak değil midir?

Yolda olmak ve yolda kalmak için bilmek, yapmak, olmak gerekir. Ancak hem bilmek, hem yapmak için olmak zorunludur. Öbür türlü aksaklık ve topallamadır.

Zira ahlak ve edep olmadan, ezberlenmiş klişelerin ve kalıp düşüncelerin perdeleriyle insan ne kendini hatırlayabilir, ne özünü bulabilir, ne kendini var edebilir, ne özlemini çektiği o hasret diyarına kavuşabilir. Ne de yolun idrakine varabilir. Bu bir farkındalıktır. **Bu farkındalık yolunda yakacağımız ışık, yalnız yaşam yolumuzu değil, geleceği de aydınlatacaktır.**

Evet, ezberlenmiş ve ezberletilmiş hayattan bazen sıkılırız. Öğrenilmiş bir hayata açılmak amacıyla mevcut durumun (veya halin) dışına çıkmak isteriz. Evin dışına çıkarız, dışarıya çıkarız, kendimizin dışına çıkarız. Ancak dışarı çıksak da hala içimizi sıkan bir şeyler vardır. Aslında yeni bilgilerle tazelenmek için dışa değil içe dönmektir belki de çare. İçe ve derinlere dönmek. İçimize, özümüze

döndüğümüzde aradığımız şeyin orada saklı olduğunu görürüz. Yıllardır dışarıda aradığımız ama bulamadığımız huzuru orada buluruz. Ancak Aziz Agustinus (353-430)'un dediği gibi, **“Gözler kapalıysa, ışığa yakın olmanın sağladığı hiçbir avantaj yoktur.”**

Zira **bilmek, yapmak, olmak** yolculuğunu bilinçli farkındalıkla kat etmek gerekir. Bu yolculuk iki çeşittir. Birincisi içsel, ikincisi dışsaldır. Esas belirleyici ve şekillendirici olan birincisidir. Dışsal yolculuğun seyri ve başarısı, içsel yolculuğun tarzı ve keyfiyetiyle doğru orantılı olduğuna göre, Dr. Bedri Ruhselman (1898-1960)'nın şu anlamlı deyişini dikkate almakta fayda vardır: Der ki; **“İnsanların maddelerinden ruhlarına süzül, oradaki cevheri tanı. Hiç kimseye hor bakma. Başkalarını hor görüyorsan eğer, için paslı, prizman sisli demektir. İçini yont, parlat, kalbinden her türlü şüpheyi at. O zaman evreni kaplayan bu bilinmezlik sislerinin eridiğini, arkasındaki hakikatlerin billurlaştığını, eşyayı ve varlıkları kendi değerlerinde görmeye başladığını anlayacaksın.”**

Çünkü insan, maddi-bedensel ve mana-ruhsal boyuttan oluşan bir birleşimdir. İnsan ancak bu iki boyutla tam bir bütün olabilir. Birisinin ihmali eksikliğe işaretler. İnsanın en ayırt edici ve etkili boyutu mana-ruhsal boyutudur. Bu yüzden **“İnsan yalnız ekmekle yaşamaz”** diye yazılmıştır (Luka 4: 4).

Öğrenmeyi gözetken bir yaşam uğrunda yapılacak içsel ve dışsal yolculukta değerli okuyucuya ve herkese sağlık ve başarılar temenni ederim.

Yusuf Beğtaş